

Polytextia kompozít

Kristína Bobeková

Slovenský národný korpus, Jazykovedný ústav Ludovíta Štúra Slovenskej akadémie vied,
Bratislava

Príspevok sa zaoberá textovými vlastnosťami kompozít a ich vzájomnými vzťahmi v publicistických textoch, ktoré sú na základe našich predpokladov merateľné a navzájom sa ovplyvňujú. Polytextia úzko súvisí a ak to tak môžeme pomenovať, aj kooperuje pri samoregulácii jazyka s inými textovými vlastnosťami zloženín. Pre nás sú však podstatné len dve textové vlastnosti, a to polytextia s frekvenciou. Textové vlastnosti kompozít majú podobu číselných údajov o ich výskyte vo vybraných časopiseckých textoch.

Pohľad na kompozitá z hľadiska ich správania sa v rôznych textoch nie je v slovenskej jazykovede spracovaný, preto ide o pomerne nový pohľad na textové vlastnosti kompozít. Práve takýto uhol pohľadu na textové vlastnosti priniesli do lingvistiky Reinhard Köhler, pôsobiaci na Univerzite v Triere, a predovšetkým Gabriel Altmann z Porúskej univerzity v Bochume. Na základe týchto skutočností môžeme predpokladať, že medzi textovými vlastnosťami je úzky vzťah, ktorý je merateľný. Môžeme tvrdiť, že vzťahy textových vlastností sa dajú vyjadriť formálne.

Cieľom príspevku je excerpovanie zloženín z vopred určených žurnalistických textov a kvantitatívne vyjadrenie ich textových vlastností. Matematicko-štatistickými metódami a metódou modelovania pomocou pravdepodobnostných modelov sú získané exaktné údaje o jednotlivých vlastnostiach zloženín spracované. Výsledky lingvistického výskumu postupne konfrontujeme s predpokladmi, ktoré uvádzame na začiatku príspevku. Výskum poukazuje na dôležitosť kompozít v slovenskej lexikológii.

Za skúmané vlastnosti považujeme vzťah medzi polytextiou a frekvenciou kompozít vo vybraných textoch. Príspevok poskytuje náhľad do pomerne zložitej štruktúry a vnímania polytextie kompozít v slovenskej jazykovede. Spracovaním tejto témy chceme prispieť k výskumu kompozít v aktuálnej podobe slovenského jazyka.